

Pulmoner Hipertansiyon Artmış Kansere İnsidansı ile İlişkilidir

Dr. Ahmet Haydar Keresteci

Pulmonary Hypertension is Associated With An Increased Incidence Of Cancer Diagnoses

Pulmoner Hipertansiyon Artmış Kansere İnsidansı ile İlişkilidir

(Roderburg et al. Pulm Circ. 2022 Apr 1;12(2):e12000. DOI: 10.1002/pul2.12000)

Dr. Ahmet Haydar Keresteci

Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi, Kardiyoloji Anabilim Dalı

Pulmoner hipertansiyon (PH), güncel tedavilere rağmen, yaşam kalitesinde ve sağkalımda azalma ile ilişkilidir. PH hastalarında arteriyel hipertansiyon, obezite, uyku apnesi ve kanser gibi birçok hastalık eşlik edebilmektedir. Kanser hastalarında kanserin kendisi ya da kanser tedavisi ile ilişkili PH gelişebilmektedir. PH ile tümörler arasındaki bağlantı "tümöral PH" olarak da adlandırılır ve pulmoner tümör mikrovasküler hastalığı; pulmoner tümör mikroembolisini (PTME) ve pulmoner tümör trombotik mikroanjiyopatisini (PTTM) içerir. Bu çalışmanın amacı pulmoner hipertansiyonun, kanser gelişimi ile ilişkili olup olmadığının araştırılmasıdır.

Çalışma retrospektif kohort çalışması olup çalışma veritabanı, Almanya'ya ait olan "Disease Analyzer" veritabanı (IQVIA) verilerine dayanmaktadır. Çalışmaya Ocak 2005 ile Aralık 2018 arasında Almanya'da PH tanısı alan ve PH tanısı öncesi kanser tanısı olmayan yetişkin hastalardan (≥ 18 yaş) PH tanısı sonrası en az 12 aylık gözlem süresi olan hastalar ile birlikte cinsiyet, yaş, yıllık muayene sıklığı ve komorbiditeler (obezite, diyabet, kalp yetmezliği, atriyal fibrilasyon, lipid metabolizma bozuklukları) açısından (1:1) eşleştirilmiş PH ve kanser tanısı olmayan hastalar dahil edilmiştir. Çalışmaya toplamda 11,109 PH'li hasta ve 11,109 PH'siz hasta dahil edilmiştir. PH grubunun yaş ortalaması 70,9 kontrol grubunun yaş ortalaması 70,8 yıl olup her iki grupta da hastaların %57'si kadınlardan oluşmaktadır.

İndeks başvuru tarihinden itibaren 10 yıl içinde, PH hastalarının %23.2'sinin ve PH olmayan hastaların %18.5'inin kanser teşhisi aldığı belirtilmiştir (log-rank $p < 0.001$). Regresyon analizleri, PH ile kanser insidansı arasında anlamlı bir ilişki olduğunu göstermiştir (HR=1.30, $p < 0.001$). Yaşa göre yapılan analizlerde, bu ilişki sadece 71-80 yaş arasındaki hastalarda (HR=1.29, $p < 0.001$) ve 80 yaşından büyük hastalarda (HR=1.50, $p < 0.001$) anlamlı bulunmuştur, ancak 60 yaş ve altındaki ve 61-70 yaş arasındaki hastalarda anlamlı değildir. Bu analizler, PH ile iki kanser türü arasında anlamlı bir ilişki tespit etmiştir. En güçlü ilişki solunum sistemi organları kanserlerinde bulunmuştur (HR = 1,60; $p = 0,007$) ve bunu cilt kanseri izlemektedir (HR = 1,48; $p < 0,001$). PH ile diğer kanser türleri arasında anlamlı bir ilişki tespit edilememiştir.

Bu çalışma, ilk PH tanısından sonraki 10 yıl içinde kanser gelişimi için bağımsız bir risk faktörü olarak PH'yi tanımlamıştır. Özellikle solunum sistemi kanserleri ve cilt kanserleri arasında anlamlı bir ilişki vardır. Ancak, bu çalışmanın PH ile kanser arasında spesifik bir nedensellik değil, istatistiksel bir ilişki gösterdiği vurgulanmalıdır. Ayrıca, bu çalışma kanser tedavilerinin, özellikle antrasiklinler ve alkileyici ajanlar gibi kardiyotoksik etkilere sahip olan kemoterapötik ajanlar ve monoklonal antikorlar dahil olmak üzere, pulmoner hipertansiyonun gelişimine katkıda bulunma olasılığını tartışmaktadır. Mekanizmalar, pulmoner endotel hücrelerine doğrudan zarar vererek pulmoner hipertansiyona yol açan basamakları tetiklemeyi içermektedir. Potansiyel nedensel bağlantıları anlamak için daha fazla araştırma yapılması gerekmektedir. Çalışmada, sınıflandırma hataları, eksik kodlama, ve laboratuvar analizlerinin eksikliği gibi sınırlamalar bulunmaktadır. Bu nedenle, elde edilen sonuçların dikkatle değerlendirilmesi önemlidir.